

REGERINGSKANSLIET

Kommenterad
dagordning

Ju2008/864/EU

Justitiedepartementet

2008-10-13 (slutlig)

EU-nämndens kansli
Riksdagen

Kopia: Justitieuskottets kansli

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) i Luxemburg den 24 oktober 2008

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktslistan

Det föreligger en trolig A-punktslista, se [bilaga 2](#).

3. Utkast till rådets slutsatser om upprättande av nationella plattformar och en europeisk plattform för rapportering om brott på Internet

Avsikten med behandlingen i rådet

Godkänna förslaget till rådets slutsatser.

Bakgrund

Vid RIF-rådet den 24-25 juli föreslog ordförandeskapet att det skulle skapas en europeisk plattform för att bättra samordna bekämpning av brott som begås på Internet. Förslaget fick stöd av övriga medlemsstater. På nationell nivå har Frankrike inrättat en nationell plattform som samlar rapporteringar om brott på Internet. I Sverige finns redan idag samordning för vissa typer av Internetbrott, primärt barnpornografibrott, vid Rikskriminalpolisen. Det är också möjligt för allmänheten att göra brottsanmälningar via Polisens hemsida. På hemsidan finns särskilda länkar för att rapportera om barnövergrepp eller annat olagligt innehåll på Internet.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan godkänna förslaget till rådsslutsatser. Sverige anser att det är viktigt att de brottsbekämpande myndigheterna samarbetar även när det gäller brottslighet på Internet. Internet får inte vara en skyddad zon för brottslighet. Det är dock viktigt att kampen mot brottslighet inte inkräktar på grundläggande fri- och rättigheter, såsom till exempel yttrandefrihet. Sverige tror att en gemensam plattform för IT-brott skulle kunna förbättra samordningen av pågående utredningar i medlemsstaterna.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Konvergensprincipen och strukturering av den inre säkerheten

a) Utkast till slutsatser

b) Presentation av Salzburgforumet

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av rådsslutsatser. Information om Salzburgforumet.

Bakgrund

Konvergensprincipen, en fråga som ordförandeskapet drivit sedan i somras, syftar till att underlätta operativt samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter. Frågan har tidigare diskuterats på informella RIF-rådet den 6-8 juli 2008 och därefter bl.a. av Coreper. Flera av de synpunkter Sverige framfört vid tidigare möten återfinns i dokumentet (förbättrad utvärdering, utnyttja Europeiska polisakademin samt bättre användande av gemensamma hotbildsanalyser). Sverige och flera andra medlemsstater har vid tidigare möten uttryckt att operativa frågor i första hand faller under medlemsstatskompetens men att åtgärder för att förbättra och underlätta samarbete med fördel kan initieras på EU-nivå.

Vid RIF-rådet förväntas också en presentation av Salzburgforumet¹. I egenskap av nuvarande ordförande i forumet avser Ungern informera om det regionala polissamarbetet mellan deltagarländerna. Presentationen är ett svar på ordförandeskapets önskemål vid det informella RIF-rådet i juli i år att lyfta fram goda exempel på regionalt samarbete om inre säkerhet.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan godkänna rådsslutsatserna.

Se vidare i bifogad promemoria.

¹ Salzburg-forumet grundades på Österrikes initiativ tillsammans med Tjeckien, Ungern, Polen, Slovakien, Slovenien, Bulgarien och Rumänien för att underlätta regionalt operativt samarbete.

5. Förstärkning av de brottsbekämpande organens verksamhet för att bekämpa narkotikahandel i Västafrika – Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet
Riktlinjedebatt

Dokument

Något dokument inför behandlingen i rådet har inte presenterats.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Bakgrund

På franskt initiativ har frågor som rör stödjande av Västafrika i kampen mot narkotikahandeln förts in i trio-ordförandeskapets (Frankrike-Tjeckien-Sverige) arbetsprogram för de yttre förbindelserna på det rättsliga och inrikes (RIF) området. Den 24 oktober 2008 kommer RIF-rådet att föra en riktlinjedebatt om åtgärder för att bättre bekämpa den alltmer omfattande narkotikahandeln i Västafrika.

Ordförandeskapet har inför RIF-rådet lyft fram bl.a. behovet av bättre samordning mellan berörda aktörer på marken och att befintliga insatser mellan medlemsstaternas sambandsmän i området ska samordnas, samt att Europol bör kopplas in i arbetet i högre utsträckning. (Sverige har inga sambandsmän i området.) Ordförandeskapet har också framfört förslag om att arbetet ska regionaliseras och att det tekniska polissamarbetet och utbildnings- insatser mellan medlemsstaterna på området ska öka.

I dagsläget är det svårt att förutse processen efter avslutad riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar ordförandeskapets initiativ och en riktlinjedebatt om hur vi bättre kan samarbeta för att motverka narkotikasmugglingen från Västafrika. Narkotikasituationen i länder i regionen är mycket allvarlig och situationen har stor betydelse för den globala narkotikahandeln.

Sverige stödjer de förslag ordförandeskapet har fört fram och hoppas att man under debatten kan hitta även andra idéer för att förbättra samarbetet. Det är angeläget att förstärka arbetet mot narkotikahandeln för att inte öka införseln till Europa.

6. Europeiskt system för PNR-uppgifter (flygpassageraruppgifter)

– Lägesrapport

– Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid RIF-rådet förväntas ordförandeskapet informera om de diskussioner som hittills förts och vilka frågeställningar som kvarstår. Vidare förväntas en riktlinjedebatt rörande frågan om ett EU-instrument om PNR ska omfatta även EU-interna flygningar. Det förväntas inte något slutgiltigt ställningstagande i den frågan.

Bakgrund

Sedan terroristattacken den 11 september 2001 har brottsbekämpande myndigheter i flera länder, bl.a. USA, Kanada, Australien och Storbritannien, utvecklat datoriserade system för insamling och analys av flygpassageraruppgifter, s.k. PNR-uppgifter, för att kunna förebygga och bekämpa terrorism och organiserad brottslighet. I november 2007 föreslog kommissionen inrättande av ett EU-system för motsvarande ändamål (se FPM63 för 2007/08). Syftet med förslaget är att möjliggöra insamling och analys av PNR-uppgifter för att förebygga och bekämpa terrorism och organiserad brottslighet.

Under våren 2008 behandlades kommissionens förslag både genom en genomgång av den föreslagna texten och genom möten som syftade till att med praktiska exempel belysa hur insamling och analys av PNR-uppgifter kan gå till. Samtliga medlemsstater har anmält granskningsreservationer och/eller parlamentariska reservationer. Sverige hör till dem som anmält såväl parlamentarisk reservation som granskningsreservation.

Under det franska ordförandeskapet har diskussionerna om PNR förts på en mer övergripande nivå (tematiska diskussioner). Såväl företrädare för flygbolagen som dataskyddsansvariga (bl.a. EU:s dataskyddsombudsman) har deltagit vid dessa möten, liksom företrädare för myndigheter i medlemsstater där man i dag använder PNR-uppgifter i brottsbekämpningen.

Svensk ståndpunkt

Komplettering kommer senare.

7. Förslag till rådets beslut om inrättande av Europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2008/XX/RIF (R) (*)
– Politisk överenskommelse

Avsikten med behandlingen i rådet
Politisk överenskommelse

Bakgrund

I juni 2007 nådde rådet en politisk överenskommelse om rambeslutet om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll. Rambeslutets huvudsyfte är att precisera hur medlemsstaterna ska överföra uppgifter om fällande domar till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare samt att lägga grunden för ett datoriserat system för utbyte av uppgifter om fällande domar. Det rör sig bl.a. om uppgifter såsom namn, kön, födelsedatum, datum för domen, domstolens namn, brottstyp och utdömd påföljd.

Det nu aktuella rådsbeslutet presenterades den 30 maj 2008 av kommissionen och har till uppgift att genomföra artikel 11 i ovanstående rambeslut genom att inrätta den tekniska lösningen för informationsöverföring. Genom rådsbeslutet inrättas Europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris). Beståndsdelarna i ett standardiserat format för det elektroniska utbytet fastställs, liksom vissa allmänna och tekniska aspekter kring det tekniska genomförandet.

Svensk ståndpunkt

Sverige stöder förslaget till rådsbeslut.

Sverige är positivt till ett förbättrat och mer effektivt informationsutbyte beträffande uppgifter ur kriminalregister. Sverige är också positivt till att aktuell information ska kunna översändas på ett mer effektivt sätt än vad som sker idag.

Se vidare i bifogad promemoria.

8. Förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (R) (*)
– Politisk överenskommelse

Avsikten med behandlingen i rådet

Politisk överenskommelse, förmodligen om hela förslaget till rättsakt.

Bakgrund

Kommissionen presenterade i december 2005 sitt förslag till förordning. I förslaget regleras frågor om vid vilket lands domstolar en talan om underhållsskyldighet ska väckas och vilket lands lag som ska tillämpas. Vidare innebär förslaget att domar och andra avgöranden rörande underhåll som meddelats i en medlemsstat ska vara direkt verkställbara i andra medlemsstater. Förordningen innehåller också vissa regler om delgivning, underhållsfordringars förmånsrätt och underhållsberättigades möjligheter till biträde av nationella centralmyndigheter.

Förslaget har sedan våren 2006 behandlats i rådsarbetsgrupp och möten har hållits regelbundet. Flera kompromissförslag har utarbetats av olika ordförandeskap, senast i september 2008 av franska ordförandeskapet. Förhandlingsarbetet har pågått parallellt med ett arbete inom ramen för Haagkonferensen för internationell privaträtt med att ta fram en ny internationell konvention om indrivning av underhållsbidrag samt ett protokoll om tillämplig lag. Det globala förhandlingsarbetet avslutades i november 2007, då man enades om lydelsen av en ny konventionstext och ett protokoll om tillämplig lag.

Svensk ståndpunkt

Sverige är positivt inställt till arbetet med denna förordning. Det är viktigt, inte minst för att stärka barns rättigheter, att förfarandet för att driva in underhållsbidrag över gränserna blir snabbare, enklare och mer kostnadseffektivt.

Sverige har deltagit aktivt i förhandlingarna och har fått gehör för viktiga ståndpunkter som har framförts.

Bl.a. har Sverige tillsammans med övriga nordiska länder verkat för att se till att 1962 års konvention mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge angående indrivning av underhållsbidrag (SÖ 1963:14) ska kunna tillämpas även i fortsättningen. Ordförandeskapets kompromissförslag förväntas innehålla en regel av denna innebörd.

Eftersom det slutliga kompromissförslaget från ordförandeskapet inte har färdigställts, kan utestående frågor inte uteslutas, men utifrån hittills förda förhandlingar görs bedömningen att Sverige förmodligen kommer att kunna godta kompromissförslaget.

Se vidare i bifogad promemoria.

9. Utkast till rådets slutsatser om sårbara vuxnas situation och gränsöverskridande rättsligt skydd för dem

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av rådets slutsatser. Dagordningspunkten är en falsk B-punkt.

Bakgrund

I januari 2000 antog Haagkonferensen för internationell privaträtt en konvention om internationellt skydd av vuxna. Konventionen omfattar gränsöverskridande bestämmelser till skydd av vuxna som på grund av försämrad eller otillräcklig förmåga inte har möjlighet att bevaka sina intressen (t.ex. frågor som rör godmanskap och förvaltarskap). Bestämmelserna gäller vilket lands myndigheter som är behöriga att vidta åtgärder, vilket lands lag som ska tillämpas och förutsättningarna för erkännande och verkställighet av beslut som fattats i andra länder. Konventionen träder i kraft den 1 januari 2009. Sverige har inte undertecknat konventionen.

Det föreslås att slutsatser i frågan om skyddet av sårbara vuxna antas i RIF-rådet den 24 oktober. Ordförandeskapet har meddelat att slutsatserna kommer att behandlas som falsk B-punkt vid rådsmötet. Förslaget till rådets slutsatser har behandlats i Civilrättskommittén (allmänna frågor) sedan i juni i år.

Svensk ståndpunkt

Konventionen om internationellt skydd av vuxna är en parallell till 1996 års Haagkonvention om skydd av barn, vilken Sverige har undertecknat. Sverige har bidragit aktivt i utarbetandet av 2000 års Haagkonvention och hittills förhållit sig försiktigt positivt i fråga om ett möjligt framtida undertecknande. På det nordiska området finns sedan lång tid tillbaka ett motsvarande samarbete.

Sverige stöder förslaget till rådets slutsatser.

Sverige är positivt till att den viktiga frågan om skydd av sårbara vuxna har uppmärksamats. Det behövs dock tid till analys eftersom det kan finnas känsliga aspekter kring avvägning mellan skydd och självbestämmande. Vi ser därför gärna att man ytterligare studerar

behovet av olika typer av åtgärder för att stärka en effektiv tillämpning av konventionen inom gemenskapen.

Se vidare i bifogad promemoria.

10. Utkast till resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om utbildning av domare och övrig personal inom domstolsväsendet i Europeiska unionen

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av rådsresolutionen. Dagordningspunkten är en falsk B-punkt.

Bakgrund

En förutsättning för att EU:s medlemsstater och deras myndigheter i rättsväsendet ska ha ömsesidigt förtroende för varandra och principen om ömsesidigt erkännande ska kunna upprätthållas är att berörda yrkesutövare har tillräckliga kunskaper i EU-rätt och kännedom om andra medlemsstaters rättssystem. Det är således av avgörande betydelse att domare, åklagare och annan personal inom rättsväsendet i EU erhåller adekvat utbildning inom dessa områden.

Det har i olika sammanhang konstaterats att domare, åklagare och annan personal inom rättsväsendet i medlemsstaterna inte innehar tillräckliga kunskaper inom dessa områden. Europaparlamentet har t.ex. i en resolution daterad den 9 juli 2008 om de nationella domarnas roll i det europeiska rättssystemet (2007/2027(INI)) kommit fram till att för få europeiska domare erhåller adekvat utbildning inom EU-rätt och att många till följd av bristfällig utbildning har otillräckliga kunskaper inom detta område.

Ordförandeskapet har mot denna bakgrund tagit initiativ till en rådsresolution om utbildning för domare, åklagare och annan personal inom rättsväsendet i EU. Det handlar inte om att harmonisera utbildning av domare och annan rättsvårdande personal i EU, utan om att ge dessa tillgång till gemensam EU-rättslig utbildning. Ansvaret för utbildningen av rättsväsendets personal åligger medlemsstaterna.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar ordförandeskapets initiativ och stöder förslaget till rådsresolution, genom vilken medlemsstaterna gemensamt ställer sig bakom ambitionen att verka för att dels utöka utbildningsinsatserna på nationell nivå, dels delta i de utbildningsprogram som European Judicial Training Network (EJTN) kommer att ansvara för att ta fram.

Sverige har, inom ramen för trioordförandeskapets (Frankrike-Tjeckien-Sverige) 18-månadersprogram, förklarat sig villigt att vara medförslagsställare till resolutionen.

Se vidare i bifogad promemoria.

11. Övriga frågor

- Ratificering av avtal om utlämning och rättslig hjälp i brottmål mellan EU och USA

Avsikten med behandlingen i rådet

Avstämning av statusen i medlemsstaternas interna ratificeringsförfaranden för bilaterala instrument i förhållande till USA.

Dokument

Något dokument inför behandlingen i rådet har inte presenterats.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

Frågan om statusen i ratificeringsförfarandena har tidigare behandlats vid EU-nämnden den 22 februari 2008 och vid rådets möte den 28 februari 2008.

Bakgrund

EU har år 2003 förhandlat fram två avtal med USA, ett om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och ett om utlämning (EU-avtalen). Flertalet medlemsstater, inklusive Sverige, godkände undertecknande av avtalen med konstitutionella förbehåll. Motsvarande gäller för USA.

Vid sidan av dessa avtal har varje medlemsstat förhandlat fram bilaterala avtal med USA som klargör hur respektive EU-avtal förhåller sig till bilateral reglering i varje medlemsstat, för Sveriges del ett utlämningsavtal samt ett avtal om ömsesidig rättslig hjälp som ännu inte trätt ikraft.

Riksdagen har 2005 godkänt samtliga överenskommelser (prop. 2004/05:46) och regeringen har samma år beslutat att det nya avtalen ska ratificeras samt underrättat EU att alla svenska rättsliga krav som är nödvändiga för ingående av avtalen mellan EU och USA har uppfyllts.

EU avvaktar att samtliga MS ska avsluta sina nationella förfaranden om godkännande av de bilaterala avtalen med USA. Enligt den senaste information har fyra medlemsstater ännu inte avslutat sina nationella förfaranden. Ratificeringsprocedurerna för medlemsstaternas bilaterala avtal med USA måste vara avklarade innan EU-avtalen kan träda ikraft.

Sammanfattningsvis har Sverige gjort allt arbete som föranleds av de avtal som ingåtts mellan EU och USA å andra sidan. Vad som återstår för

Sveriges del är endast viss formalia i form av utbyte av ratifikationsinstrument med USA. Detta torde kunna ske ganska snart eftersom USA informerat Sverige att senaten i slutet av september i år bl.a. godkänt de bilaterala instrumenten i förhållande till Sverige.

GEMENSAMMA KOMMITTÉN PÅ MINISTERNIVÅ

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning, bilaga 1.

2. Schengen informationssystem (SIS) II - Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om hur utvecklingsarbetet med SIS II framskrider.

Dokument

Något dokument inför behandlingen i rådet har inte presenterats.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Frågor relaterade till SIS II behandlades senast inför RIF-rådet den 5-6 juni 2008.

Bakgrund

Schengens informationssystem (SIS) är det gemensamma efterlysnings- och spaningsregister som används av länderna som deltar i Schengensamarbetet. Utvecklingen av nästa generation av Schengens informationssystem (SIS II) pågår under kommissionens ledning. Utvecklingen av systemet har kantats av ett flertal förseningar. Vid RIF-rådet den 5-6 juni 2008 presenterade kommissionen en tidsplan för de resterande delarna av SIS II-projektet. Enligt tidsplanen skulle systemet tas i drift i september 2009.

De senaste månaderna har ett antal fel upptäckts i det centrala systemet och de pågående testerna har tillfälligt stoppats för att analysera och åtgärda felen. Det är ännu oklart om vidtagna åtgärder fått önskad effekt, men ytterligare förseningar torde vara ofrånkomliga.

En lägesbeskrivning till ministrarna ges kontinuerligt och innehåller vanligtvis en redogörelse för hur projektet framskrider. Informationen förväntas i detta fall fokusera på de problem som tillstött och hur dessa kommer hanteras.

3. Kommunikationsnätverk för Schengen informationssystem (SISNET) – Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om hur utvecklingen kring nätverket framskrider.

Dokument

Något dokument inför behandlingen i rådet har inte presenterats.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Frågor relaterade till kommunikationsnätverket behandlades senast inför RIF-rådsmötet den 5-6 juni 2008.

Bakgrund

Förseningar i kommissionens utveckling av den andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) har inneburit att kontraktstiden för nuvarande nätverk, kallat SISNET, löper ut innan SIS II kan tas i drift. För att säkerställa kontinuiteten i driften av nuvarande system har generalsekretariatet getts i uppdrag att upphandla ett nytt nätverk, ”det nya SISNET”. Vid rådets möte den 8-9 november 2007 godkändes upphandlingen och att avtal ingicks med en utvald leverantör. Därefter har det praktiska arbetet fortskridit med att efterhand överföra medlemsstaterna till det nya nätverket. Detta arbete är fortfarande pågående.

Informationen till rådet torde komma att innehålla en redogörelse för status i projektet.

4. Övriga frågor

Några övriga frågor har inte presenterats.

(R) = Rättsakt

(*) = Punkt där omröstning kan begäras